

Riigihangete vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

06.06.2025 nr 3-10/41

Hankija täiendavad seisukohad vaidlustuses riigihankes 292611

Vaidlustaja:

Green IT OÜ
Registrikood: 11306239
Mustamäe tee 3, Tallinn
info@greenit.ee, hange@telia.ee

esindaja: Asko Pukk

AS SEB Liising
Registrikood 10281767

Hankija:

Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus
registrikood: 70008440
Mäealuse 2/2, 12618 Tallinn
telefon: 612 6200
e-post: smit@smit.ee

Hankija esindaja

Tanel Teras
e-post: tanel.terase@smit.ee
telefon: 5911 6527
Esindusõiguse alus: peadirektori 29.11.2024 otsus nr 1-1/88 „Õiguse ja hangete osakonna põhimäärus“ p 3.5

1. Hankija jääb oma varasemate taotluste ja seisukohtade juurde.
2. Vaidlustaja märgib, et ta ei mõista, miks hankija lähtub hanke alusdokumentides sätestatud vastavustingimustest, millele tugineb AS Atea käsitus vastavast CPU kohta sätestatud nõudest. Hankija on seisukohal, et vastavalt riigihangete seaduse § 114 lõikele 1 kontrollib hankija pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, mitte kellegi soovidele või sellele, mida oleks olnud mõistlik tingimusena sätestada. Kui tingimus

on sõnastatud viisil, et CPU peab testil saama vähemalt 30 000 punkti ja mitte keskmiselt 30 000 punkti, siis tingimusele vastab pakkumus, mille esemeks oleva seadme CPU on saanud testis vähemalt 30 000 punkti ning ka pakkumus, mis on saanud testis keskmiselt 30 000 punkti.

3. Hankija on iseenesest nõus vaidlustajaga, et vastavustingimust CPU osas tuleb käsitleda TsÜS § 75 lg 2 järgi nii nagu mõistlik isik sellest aru saab. Erinevalt vaidlustajast leiab aga hankija, et mõistlik isik ei pea eeldama testide keskmist tulemust, kui see tingimuses nii sõnastatud ei ole. Vaidlustaja ei ole ka selgitanud, miks mõistlik isik peaks tingimust mõistma kui keskmist tulemust, kui see nii kirjas ei ole. Hankija on nõus, et valdkonna eksperdi jaoks on üldjuhul loogiline, et CPU puhul nõutakse testide keskmist tulemust teatud piirväärtuses, mitte üksiku testi tulemust piirväärtuses, ent see ei pruugi alati nii olla. Hankija on seejuures seotud riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustega RHS § 114 lg 1 kohaselt ja kui need ei sisalda CPU osas viidet keskmisele testi tulemusele, siis ei ole hankijal ega ka mõistlikul isikul võimalik tingimust taoliselt hiljem sisustama asuda, sest sellist nõuet ei ole sätestatud.
4. Vaidlustaja viidatud riigihangete vaidlustuskomisjoni otsuses nr 170-19/206522 on punktis 10 ühtlasi ka välja toodud järgnev: „*Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vaidlustuse korral mõne riigihanke alusdokumendi tingimuse või nõude sisu üle tuleb kõigepealt võtta seisukoht selles, milline sisu tuleneb sõnastusest, lause ehitusest (st grammatiliselt tõlgendada), seejärel kindlaks teha, kuidas pidi tingimusest või nõudest aru saama sõlmitava hankelepingu valdkonna spetsialist ja kas tõlgendamise tulemusena on tagatud tingimuse või nõude kehtestamise eesmärgi täitmine. Kui tingimusest või nõudest võib aru saada erinevalt, tuleb seda asuda laiendavalt tõlgendada.*“
5. Hankija jääb kooskõlas viidatud vaidlustuskomisjoni praktikaga seisukohale, et kuivõrd CPU vastavustingimuse sõnastuses puudub viide CPU testi tulemuste „keskmisele“ piirväärtusele, ei saa ka valdkonna spetsialist tingimuse sõnastusest tulenevalt tingimust asuda sisustama selliselt, et see sisaldab hoopis nõuet CPU testi tulemuste keskmisele piirväärtusele. Seejuures on oluline, et kui nõudest võib aru saada erinevalt, mis antud juhul ilmselgelt nii on, siis tuleb tingimust tõlgendada laiendavalt ehk vastavaks lugeda ka pakkumused, mille esemeks oleva arvuti CPU on testis saanud vähemalt ühel korral üle 30 000 punkti ja mis ei vasta hankija tegelikele vajadustele, kui CPU pole testis keskmiselt 30 000 punkti saanud. Oleme tekkinud probleemist teavitanud ka raamlepingu sõlmimist korraldanud kesket hankijat Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskust, kes on nentunud tingimuse sõnastuse probleemi ja väljastanud hankijatele soovitusi edaspidi tingimust täpsustada vajadusel viitega „keskmisele“ testi tulemusele (lisa 1). Seega ei vasta tõele ka vaidlustaja väide, et üksnes hankija käsitleb vastavustingimust sellisena, nagu see on sõnastatud.
6. Hankija juhib vaidlustuskomisjoni tähelepanu asjaolule, et vaidlustaja ei vaidle vastu sellele, et hankija vajadustele vastab renditav seade, mille CPU on vastavustingimuses viidatud testis saanud keskmiselt enam kui 30 000 punkti ning hankija vajadustele ei vasta seade, mis on vastavustingimustes viidatud testis saanud keskmiselt vähem kui 30 000 punkti. Seega nõustub vaidlustaja, et riigihanke kehtetuks tunnistamise põhjendus, mille kohaselt riigihanke alusdokumentides sätestatud vastavustingimus CPU kohta ei vasta hankija vajadustele, on asjakohane ega ole kuidagi otsitud. Hankija hinnangul on taoline CPU võimekus minimaalselt vajalik selleks, et renditavad arvutid 4 aastase rendiperioodi jooksul kasutajatele suuremaid ebamugavusi kasutamisel ei põhjustaks. Hankija on

seadmetele tingimusi sätestades niigi optimeerinud nõudeid seadmetele, et saada oma vajadustele vastavad arvutid võimalikult soodsalt.

7. Hankija on vaidlustuskomisjonile edastanud tõendid, mille kohaselt AS Atea odavaim pakkumus vastavusotsuses toodud ainsas mittevastavas osas täiendava kontrolli tulemusel siiski vastab vastavustingimustele. Seega on tõene ka hankija väide riigihanke kehtetuks tunnistamise otsuses, et menetlusega jätkamisel oleks hankija sunnitud rentima seadmeid, mis vastavad küll riigihanke alusdokumentides toodud tingimustele, ent mitte hankija vajadustele, sest hankija on vastavustingimuste sätestamisel eksinud ning jätnud märkimata CPU testi tulemuste keskmise piirväärtuse nõude. Igall juhul ei oleks menetlusega jätkamisel ja hankija varasema eksimuse kõrvaldamisel vastavaks ja edukaks tunnistamise otsustes edukas enam vaidlustaja pakkumus, mistõttu puudubki vaidlustajal perspektiiv hankelepingu sõlmimiseks ka juhul, kui riigihanke kehtetuks tunnistamise otsus tunnistataks kehtetuks.
8. Hankijal on kahju, et riigihanke alusdokumentides on CPU vastavustingimuse sätestamisel aset leidnud inimlik eksitus ja vabandab vaidlustaja ja riigihangete vaidlustuskomisjoni ees sellest tingitud ebamugavuste pärast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tanel Teras
jurist

[Lisa: Loetelu]

Tanel Teras, tanel.terase@smit.ee